

Мета уроку

- формувати поняття «конфлікт» і «конфліктна ситуація»;
- ознайомити з причинами виникнення конфліктів, їх видами, стадіями розвитку, способами запобігання;
- розвивати навички контролю за власною поведінкою, уникати провокаційних дій із боку інших людей;
- виховувати стриманість, толерантність.

«У суперечці не можна перемогти. Якщо ви програли — значить програли, якщо перемогли — теж програли».

Дейл Карнегі

Відомий французький письменник Антуан де Сент-Екзюпері назвав людське спілкування найбільшою розкішшю на світі.

Спілкування людей — досить складний і тонкий процес. Кожен із нас учиться цьому все життя, здобуваючи досвід, часто за рахунок помилок і розчарувань. І, на жаль, досить часто ми потрапляємо в ситуації, які визначаємо як конфліктні.

Вправа «Асоціативний кущ»

* Які емоції й асоціації викликає у вас слово «конфлікт»?

* Невже нічого позитивного немає в конфліктах?

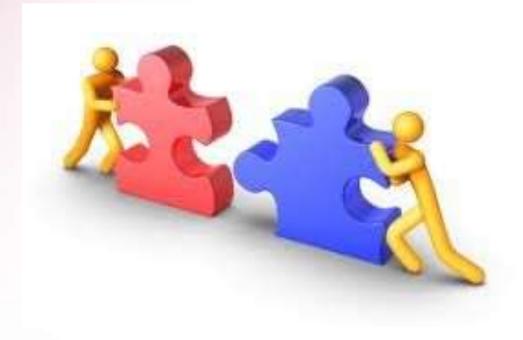

Конфлікт — сутичка, суперечка, зіткнення протилежних поглядів, інтересів, бажань, норм поведінки.

Проблема ця досить серйозна. Існує навіть наука, котра безпосередньо цим займається, — конфліктологія

Конфлікт— це процес різного загострення протиріч і боротьби двох чи більше сторін. Види конфліктів:

* конструктивні (творчі),

* деструктивні (руйнівні),

стабілізаційні.

«Формула конфлікту»

У тлумачному словнику слово «конфлікт» означає «зіткнення серйозна розбіжність, суперечка». Для виникнення конфлікту потрібна конфліктна ситуація.

Конфлікт складений із:

проблеми;

учасників;

конфліктної ситуації;

інциденту.

Цицерон говорив: «Кожна людина може помилятися, але нікому, крім дурня, не властиве прагнення вперто захищати помилку.»

Існує такий термін «конфліктна особистість».

Як би ви визначили риси характеру такої особистості, її

ознаки?

У такої особистості:

- 1. Бажання домінувати за будь-яких обставин.
- 2. Бути занадто принциповою.
- 3. Надмірна прямолінійність у висловлюваннях і судженнях.
- 4. Поганий настрій, роздратованість.
- 5. Несправедлива оцінка вчинків і дій інших.

Тест «Чи подобається вам конфліктувати?»

- 1. У громадському транспорті розпочалася голосна сварка. Ваша реакція:
  - а)не беру участі;
  - б) коротко висловлююсь на захист сторони, яку вважаю правою;
  - в) активно втручаюся в суперечку, викликаючи «вогонь» на себе

- 2. Чи скаржитеся ви батькам на вчителів?
  - а) ні;
  - б) тільки якщо маю для цього вагомі підстави;
  - в) критикую з будь-якого приводу не лише вчителів, але й однолітків-підлабузників.

- 3. Чи часто ви сперечаєтеся з друзями?
  - а) тільки якщо вони не ображаються;
  - б) лише з принципових питань;
  - в) суперечки моя улюблена справа.

- 4. Ви стоїте в черзі за хлібом. Хоча кількість покупців невелика, знаходяться такі, що хотять купити хліб поза чергою. Як ви реагуєте?
  - а) подумки обурююсь, але мовчу;
  - б) роблю зауваження;
  - в) проходжу вперед і починаю стежити за порядком.

- 5. У шкільній їдальні вам дали недосолену страву. Ваша реакція:
  - а) не здійматиму галасу через дрібниці;
  - б) мовчки попрошу солі;
  - в) не утримаюсь від зауважень і демонстративно відмовлюся від їжі.

- 6. Якщо хтось у школі випадково наступив вам на ногу:
  - а) з обуренням подивлюсь на кривдника;
  - б) коректно зроблю зауваження;
  - в) висловлюсь по «повній програмі».

- 7. Якщо хтось із близьких родичів придбав для вас річ, яка вам не подобається:
- а) промовчу;
- б) обмежуся коротким коментарем;
- в) учиню скандал із коментарями.

8. Не пощастило перемогти в конкурсі. Як ви до цього поставитесь?

- б) відреагую з гумором;
- в) з обуренням висловлюватиму власні думки.

Підрахунок балів: за кожну відповідь «а» — 4 бали; «б» — 2 бали; «в» — 1 бал.

Інтерпретація результатів:

• до 10 балів: суперечки й конфлікти — це «повітря», без якого ви не можете жити. Полюбляєте критикувати інших, але якщо чуєте зауваження на свою адресу, можете «з'їсти живцем». Ваша критика — заради критики, не для користі справи. Ваша нестриманість і грубість відштовхують людей. У вас немає справжніх друзів. Отже, намагайтеся перебороти свій конфліктний характер;

* від 11 до 22 балів: ви конфліктуєте лише тоді, коли немає іншого виходу й інші засоби вичерпані. Ви відверто відстоюєте свої погляди, тому маєте славу конфліктної людини. Насправді ж, конфліктуєте лише за певних обставин;

*від 23 до 32 балів: на перший погляд ви — тихоня. Насправді — ви тактовна й миролюбна людина, яка вміє поводити себе в конфліктній ситуації. Ви уникаєте суперечок і конфліктів.

Як же вийти із стану який виник під впливом негативних емоцій?

- 1. Фізична праця.
- 2. *Pyx*.
- 3. Прогулянка.
- 4. Почитати літературу.
- 5. Послухати улюблену музику.
- 6. Поспівати.

Тобто будь-якими шляхами увійдіть у світ мистецтва, де інший темп і ритм.

Жити — значить мати проблеми. Розв'язувати їх — значить рости інтелектуально

(Дж. П. Гілфорд, психолог)

Домашне завдання

- 1) Опрацювати § 24 у підручнику
- 2) Описати конфлікти, що відбулися з вами або які вам доводилося спостерігати. Скласти правила спілкування в конфліктній ситуації.

Зворотний зв'язок: Human, <u>zhannaandreeva95@ukr.net</u>

